

การเล่านิทานชาดกเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการพูดสื่อ
ความหมายของเด็กปฐมวัย
JATAKA STORYTELLING ACTIVITIES FOR ENHANCING THE
SPEAKING ABILITY OF THE EARLY CHILDHOOD

¹เพ็ญพักตร์ สายจันทร์, ²นนทชนนปภพ ปาลินทร, ³อภิรดี ไชยกาลและ ⁴ชลิลลา บุษบงก์

¹ Panpuk Sayjun, ²Nonttachanonpaphop Palintorn,

³Apiradee Chaiyakan and ⁴Chalinla Boodsabong

^{1,2}มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย

^{3,4}มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, ประเทศไทย

^{1,2}Ratchathani University, Thailand.

^{3,4}Srisaket Rajabhat University, Thailand.

¹Chuleeporn21@hotmail.com

Received September 10,2020; Revised November 2, 2020; Accepted December 24,2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการเล่านิทานชาดกเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการพูดสื่อความหมาย และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้นิทานชาดก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอายุระหว่าง 5-6 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่โรงเรียนอนุบาลยางชุมน้อย (หน่วยคุรุราษฎร์รังสรรค์) อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ใช้เวลาในการศึกษา คือ ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 ระยะเวลา 4 สัปดาห์ วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 10.00-10.50 น. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 20 แผน และแบบวัดความสามารถในการพูดสื่อความหมาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent Sample) ผลการวิจัยพบว่า 1)

ความสามารถในการพูดสื่อความหมายที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้การเล่านิทานชาดก โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับสูง 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ หลังการจัดกิจกรรมมีความสามารถในการพูดสื่อความหมายสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญ .01

คำสำคัญ : เด็กปฐมวัย, กิจกรรมการพูดสื่อความหมาย

Abstract

The objectives of this research were: 1) To study the result of the Jataka storytelling activities for enhancing the speaking ability of the early childhood children; and 2) To compare the speaking ability of the early childhood children before and after using the Jataka storytelling activities. The sample of this research included 15 students aged between 5-6 years studying in the second semester of the academic year 2019 at the kindergarten school at Anuban Yangchumnoi school, Yangchumnoi district, Sri Sa Ket province under the supervision of Sri Sa Ket Primary Educational Service Area Office 1. The sampling group was selected through simple random sampling. The duration of 4 weeks of this research was conducted from Monday to Friday between 10.00-10.50 hours in the summer vacation of the academic year 2019. The research tools were 20 learning experience plans and speaking ability test. The statistics used in data analysis included mean, standard deviation and t-test dependent sample. The research findings were as follows. 1) The speaking ability through the experience of Jataka storytelling activities in overall and by aspect was at high level. 2) The early childhood children at post Jataka storytelling activities had higher speaking ability than pre Jataka storytelling activities with statistical significance at the level of .01.

Keywords: Early Childhood Children, Speaking Activities

บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วดังจะเห็นได้จากสังคมที่ยึดถือศีลธรรมจรรยา ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี มาสู่สังคมแห่งวัตถุ อันเนื่องจากการความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตของคนในปัจจุบันการไหลของพุทธวัฒนธรรม ส่งผลให้แนวคิด วิถีชีวิต ค่านิยมของบุคคลในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากหลักของการมีศีลธรรมจริยธรรมอันดีงามตามหลักธรรมของพุทธศาสนา จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้เกิดแนวคิดการจัด

การศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 2-4) มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ดังนั้นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยหากได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออย่างถูกวิธี เด็กจะมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะพัฒนาและการเรียนที่ต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานตลอดชีวิต รวมไปถึงเด็กจะเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว จากการสังเกต การเล่น การสัมผัส การซักถาม การอยากรู้ อยากเห็น การเรียนรู้ต้องอาศัยจากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง

ปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาของเด็กประสบปัญหาหลายประการที่สำคัญคือ วิธีการสอนซึ่งครูผู้สอนไม่เปิดโอกาสเด็กได้เรียนรู้ภาษาและไม่ได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมายครูจะมุ่งเน้นเฉพาะสาระทางภาษาเป็นหลักทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่เหมาะสมกับวัย ความสนใจและความมารดของเด็ กเมื่อคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจำเป็นต้องใช้ภาษาในการเรียนรู้และสื่อสารในชีวิตจริง พบว่าการสอนภาษาแบบเดิม (Traditional approaches) ไม่เน้นความสำคัญของประสบการณ์และภาษาที่เด็กใช้ในชีวิตจริงเด็กไม่มีโอกาสได้เรียนรู้ภาษาและการใช้ภาษาสื่อความหมายเท่าที่ควร การพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัยนั้นผู้ปกครองและครูควรจัดสิ่งเร้าต่างๆ ให้กับเด็ก เช่น การใช้คำพูดชักชวนให้เด็กพูดการใช้กิจกรรมการเล่นการใช้เล่นบทบาทสมมติ การให้เด็กได้มีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายๆระดับอายุ การใช้คำถามเพื่อที่จะทำ ให้เด็กคิดอาจจะเริ่มจากคำว่าอะไร ที่ไหน โดยใคร เมื่อไร อย่างไร ทำไม และไม่ควรใช้อารมณ์กับเด็ก หากเด็กตอบไม่ได้ควรหาลังใจและบางครั้งก็ให้การชี้แนะบ้างเด็ กจะเรียนรู้ที่จะตอบได้ดีในอนาคต (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต 2537: 215-216)

ในทางการศึกษาปฐมวัยได้มีผู้นำหนังสือนิทานชาดกมาใช้จัดประสบการณ์และกิจกรรมหลายกิจกรรม ตัวอย่าง เช่น การนำหนังสือนิทานชาดกไปใช้ประกอบกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา หนังสือนิทานชาดกช่วยฝึกให้เด็กจำเรื่องราวและมีประสบการณ์ การอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน อีกทั้งการทำงานกลุ่มและรายบุคคล การใช้หนังสือนิทานชาดก ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานพร้อมกับฝึกทักษะพร้อมกับฝึกทักษะไปด้วยกัน หนังสือนิทานชาดกเป็นเครื่องมือในการจัดประสบการณ์ จัดการเรียนการสอนหนึ่งที่ครูสามารถนำไปใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนได้ โดยเฉพาะด้านภาษา

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยของนักการศึกษา ปรากฏว่ายังไม่มีผู้ใดเล่านิทานชาดกเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเล่านิทานชาดกเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการสื่อความหมายของเด็ก

ปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลยางชุมน้อย (หน่วยคุรุราษฎร์รังสรรค์) จังหวัดศรีสะเกษ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเล่านิทานชาดกเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเล่านิทานชาดกเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเล่านิทานชาดกเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานชาดก โดยศึกษาความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัย ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลยางชุมน้อย (หน่วยคุรุราษฎร์รังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีเด็กปฐมวัยทั้งหมด 57 คน จำนวน 2 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัย ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนอนุบาลยางชุมน้อย (หน่วยคุรุราษฎร์รังสรรค์) อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 15 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การเล่านิทานชาดกเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทานชาดก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้แก่ นิทานชาดก 20 เรื่อง หน่วยหุ่นน้อยเด็กดี หน่วยครอบครัวของหนู หน่วยมารยาทงาน และหน่วยหนูคนเก่ง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หนังสือนิทานชาดก และแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 20 แผน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นแบบวัด มีจำนวน 14 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

รวบรวมคะแนนจากแบบประเมินพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยการทดสอบสมมติฐานใช้สูตร t-test แบบ Dependent Sample กำหนดค่าที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .01 วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย โดยการสังเกตและวิเคราะห์เนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย โดยใช้การเล่านิทานชาดก ภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยการเล่านิทานชาดก

N=15

ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย ของเด็กปฐมวัย	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัด กิจกรรม		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการใช้คำศัพท์ (10)	6.47	.74	9.00	.85	13.201**	.000
ด้านการพูดเป็นประโยค (10)	5.73	.88	8.73	1.03	12.550**	.000
ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ (12)	5.07	.80	8.33	.90	13.163**	.000
ด้านการเล่าเรื่องราวต่อเนื่อง (12)	5.20	.68	8.47	.92	17.978**	.000
รวม	5.62	.78	8.63	.92	17.395**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 พบว่า ผลการศึกษาความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกด้าน โดยพบว่า ด้านการใช้คำศัพท์มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 9.00, S.D. = .85) รองลงมาได้แก่การพูดประโยค ($\bar{X}$ = 8.73, S.D. = 1.03) การเล่าเรื่องราว

ต่อเนื่อง ($\bar{X} = 8.47$, S.D. = .92) และการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ ($\bar{X} = 8.33$, S.D. = .90) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชาดก ดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยการเล่านิทานชาดก

N=15

ความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการจัดกิจกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการใช้คำศัพท์ (10)	6.47	.74	กลาง	9.00	.85	สูง
ด้านการพูดประโยค (10)	5.73	.88	กลาง	8.73	1.03	สูง
ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ (12)	5.07	.80	กลาง	8.33	.90	สูง
ด้านการเล่าเรื่องราวต่อเนื่อง (12)	5.20	.68	กลาง	8.47	.92	สูง
รวม	5.62	.78	กลาง	8.63	.92	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ด้านการใช้คำศัพท์ ด้านการพูดประโยค ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์และด้านการเล่าเรื่องราวต่อเนื่องโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชาดก อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ นอกจากเด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์โดยการเล่านิทานชาดกจะมีคะแนนความสามารถในการสื่อความหมายในระดับสูง โดยมีคะแนนความสามารถในการพูดสื่อความหมายโดยรวมก่อนการจัดกิจกรรมเฉลี่ยเป็น 6.03 คะแนน แต่หลังการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัยมีคะแนนความสามารถในการพูดสื่อความหมายเฉลี่ยเป็น 8.28 คะแนน และระดับความสามารถในการพูดสื่อความหมายก่อนการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง แต่หลังการจัดกิจกรรมคะแนนความสามารถในการพูดสื่อความหมายอยู่ในระดับสูง และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับสูงทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพูดคำศัพท์ (ค่าเฉลี่ย 9.00) ด้านการพูดเป็นประโยค (ค่าเฉลี่ย 8.73) ด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ (ค่าเฉลี่ย 8.33)

และด้านการเล่าเรื่องราวต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 8.47) แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานชาดกส่งเสริมความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นได้ สอดคล้อง กับงานวิจัยของจิรวรรณ นนทะชัย (2555) ศึกษาความสามารถทางด้านการพูดของเด็ก ปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานประกอบการวาดภาพ พบว่าความสามารถ ทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์เล่านิทาน มีค่าสูงกว่าก่อนการจัด ประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้คือ

2. หลังการจัดกิจกรรมโดยการเล่านิทานชาดก เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูด สื่อความหมายของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการเล่านิทาน ชาดกจะมีความสามารถในการสื่อความหมายหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัด ประสบการณ์ และการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย ใน รายด้าน พบว่า เด็กปฐมวัยมีคะแนนความสามารถในการพูดสื่อความหมาย หลังการจัด กิจกรรมสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 ซึ่งสามารถ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของคะแนนที่สูงขึ้น โดยจำแนกอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถด้านการใช้คำศัพท์ ก่อนและหลังที่ได้รับการจัด ประสบการณ์เล่านิทานชาดก ปรากฏว่า หลังการทดลองเด็กมีความสามารถทางด้านด้านการ ใช้คำศัพท์สูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะการฟังนิทานชาดกเป็นการเพิ่มคำศัพท์ให้เด็ก โดยในการ จัดกิจกรรมครูจะชี้ภาพในเรื่องและใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กตอบว่าคืออะไร และหลังจาก นิทานจบ ครูและเด็กช่วยกันหาคำศัพท์ใหม่จากเนื้อเรื่องในนิทาน และร่วมกันสนทนา ความหมายของคำศัพท์ใหม่ สอดคล้องกับจิตาพร เอี่ยมสะอาด (2548: 205-206) ได้กล่าวถึง กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการพูดว่า อ่านนิทานหรือหนังสือ หรือเปิดเทปให้เด็กฟังบ่อยๆเพื่อให้ เด็กได้ยินคำศัพท์ให้มากที่สุดเพื่อเก็บสะสมข้อมูลแล้วนำไปใช้สื่อสาร นอกจากนี้การใช้นิทาน ชาดกยังทำให้เด็กมีความรู้รอบรู้ในการใช้คำ เด็กมีคลังคำศัพท์หลากหลายมากขึ้น เพราะ นิทานชาดกจะมีคำศัพท์ที่แตกต่างจากนิทานเด็กทั่วไป

2.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเป็นประโยคก่อนและหลังที่ได้รับการ จัดประสบการณ์เล่านิทานชาดก ปรากฏว่า หลังการทดลองเด็กมีความสามารถทางด้าน การพูดเป็นประโยคสูงขึ้นที่เป็นเช่นนี้เพราะการฟังนิทานทำให้เด็กมีการเรียนรู้และเลียนแบบคำ และประโยคต่างๆและขณะจัดกิจกรรมมีการพูดคุยกถามคำถามระหว่างทำกิจกรรมและหลัง ทำกิจกรรมแต่ละครั้ง เพื่อฝึกให้เด็กสามารถตอบคำถามเป็นประโยคได้ ซึ่งครูจะเป็นผู้กระตุ้น ด้วยคำถามที่เป็นประโยคชัดเจน ทำให้เด็กเข้าใจและตอบคำถามได้อย่างชัดเจนเช่นกัน หาก เด็กคนใดเพียงพยักหน้าส่ายหน้าหรือตอบสั้นๆก็จะมีคำแนะนำแก้ไขให้เด็กมีการตอบที่ ชัดเจน เด็กๆ ก็จะเรียนรู้การพูดให้เป็นประโยคหรือหากเด็กทราบแล้วแต่ยังไม่ค่อยพูดก็ นับเป็นการช่วยให้เด็กได้มีโอกาสฝึกพูดจนชิน ไม่ตอบและไม่ถามเพียงสั้นๆ แบบเดิม ซึ่ง

ส่งผลให้เด็กมีความสามารถทางการพูดเป็นประโยชน์สูงขึ้น สอดคล้องกับ ฮีเออร์ (Heeior: 115-119) ได้ให้ความเห็นวิธีการเลียนแบบว่า เด็กจะเรียนรู้ความหมายของคำโดยการเชื่อมโยงคำกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ในขณะที่ได้ยินคำนั้น เด็กจะสะสมคำต่าง ๆ นี้ไว้และนำมาใช้พูด การได้ประสบการณ์ในลักษณะเช่นนี้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้โครงสร้างทางภาษาของเด็ก สอดคล้องกับสาวตรี รุญเจริญ (2549: 29-30) กล่าวว่า เมื่อฟังนิทานเด็กจะเกิดการเรียนรู้ภาษาได้เร็ว การเล่านิทานเปรียบเหมือนเป็นการสอนภาษาไทยไปในตัว เด็กจะได้ยินได้รู้ถึงรูปประโยค การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง พร้อมกับเกิดความสนุกสนานเมื่อเด็กได้ฟังนิทานเด็กสามารถจับประเด็นต่างๆ ได้ดีขึ้น ทำให้พัฒนาการทางภาษาดีขึ้น

2.3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานชาดก ปรากฏว่า หลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์สูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะหลังจากเล่านิทานจบ ครูจะชวนเด็กสนทนา โดยการกระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้เด็กได้ฝึกการพูดเรียงลำดับเหตุการณ์ โดยถามทบทวนเนื้อเรื่อง ว่ามีใครบ้าง ทำอะไร อะไรเกิดขึ้นก่อน หลังจากนั้นเกิดอะไรต่อไป หลังจากนั้นให้เด็กวาดภาพตัวละครในนิทาน กลุ่มละ 1-2 ตัว ไม่ให้ซ้ำกัน และให้เล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดที่ละกลุ่มต่อกันจนจบเรื่อง เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้สนุกสนาน สอดคล้องกับกรวิภา สรรพกิจจานง (2547: 63) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กในรูปแบบบูรณาการให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย ได้รับการฝึกฝนการใช้ภาษา มีโอกาสได้ยินได้ฟังภาษาที่เหมาะสมกับวัย สามารถแสดงความรู้สึกนึกคิด ตามความต้องการ และการใช้นิทานภาพที่มีสีสันสวยงาม ทำให้เกิดแรงจูงใจสำหรับเด็กในการเข้าร่วมกิจกรรม

2.4 เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเล่าเรื่องราวต่อเนื่องก่อนและหลังที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานชาดกปรากฏว่า หลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการพูดเล่าเรื่องราวต่อเนื่องสูงขึ้นที่เป็นเช่นนี้เพราะหลังจากเล่านิทานจบครูจะให้เด็กวาดภาพตัวละครในนิทาน กลุ่มละ 1-2 ตัว ไม่ให้ซ้ำกัน และให้เล่าเรื่องราวจากภาพที่วาดที่ละกลุ่มต่อกันจนจบเรื่องระหว่างที่เด็กวาดภาพ ครูดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดให้เด็กเล่าเรื่องราวจากภาพวาดให้ครูฟัง หลังจากวาดภาพเสร็จเด็กๆ จะนำผลงานของตนเอง ไปเล่าให้เพื่อนฟังในห้องเด็กๆ มีการพูดคุยกถาม ช่วยกันเล่าเรื่องราว ทำให้เด็กฝึกฝนการพูดเป็นเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น ในการวาดภาพแต่ละครั้ง เด็กวาดภาพเป็นกลุ่ม เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข รู้จักแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น รู้จักอดทนรอคอย ในขณะที่ออกมาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผลงานหน้าชั้นเรียน ฝึกเป็นผู้ฟังที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวรรณ บุญमारณ (2560) ศึกษาการจัดประสบการณ์โดยใช้เทคนิคการเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการจับใจความและการพูดสื่อสารของเด็กปฐมวัย พบว่ามีค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการพูดสื่อสารหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กอายุ 5-6 ปี ที่ได้รับการจัดกิจกรรม เมื่อเปรียบเทียบกับแล้ว พบว่า หลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่า นิทานชาดกในทุกด้าน ดังนั้น กิจกรรมการเล่านิทานชาดก ถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ และเหมาะสมที่จะนำไปจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดสื่อความหมายสูงขึ้นได้จริง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ในการจัดกิจกรรมเล่านิทานชาดก ในระยะแรกที่เข้าร่วมกิจกรรม ครูตั้งคำถามเพื่อฝึกทักษะด้านการพูด เด็กไม่กล้าพูด เพราะยังไม่คุ้นเคยกับการแสดงความคิดเห็น แต่เมื่อครูกระตุ้นเด็กด้วยคำถามและให้การเสริมแรง เด็กพยายามที่จะพูด ให้ความสนใจในการสนทนามากขึ้น การวาดภาพหลังจากที่เล่านิทานจบ ระยะแรกเด็กยังไม่กล้าพูดเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่เด็กวาด เป็นเพียงการตอบคำถามสั้นๆ เท่านั้น แต่ในระยะหลังเด็กเริ่มที่จะแสดงความคิดเห็นพูดเป็นเรื่องราวได้มากขึ้น ผู้วิจัยคิดว่า เด็กรู้จักคำศัพท์มากขึ้น พูดเป็นประโยคได้ และสามารถเล่าเรื่องราวให้ผู้ฟังได้ดี เนื่องจากในระหว่างการวาดภาพจะมีการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน หรือเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่เด็กวาด ว่าเด็กๆ ได้รู้จักและเคยพบเห็นอะไร เช่น ช้างในหนังสือนิทานที่เด็กๆ เคยเห็น เป็นอย่างไร การนำภาพวาดจากผลงานของเด็กๆ มาเป็นสื่อ ทำให้เด็กเข้าใจความหมายของคำชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งในขณะวาดภาพหลังจากการเล่านิทานจบ ครูได้ตั้งคำถามโดยเลือกคำถามที่ง่าย เด็กสามารถเข้าใจเพื่อให้เด็กตอบเป็นการเรียนรู้คำศัพท์และการพูดเป็นประโยคต่าง ๆ ให้เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการพูดสนทนาโต้ตอบเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้สนุกสนาน

กิจกรรมการเล่านิทานชาดก เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ช่วยให้เด็กผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์อย่างอิสระ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ เด็กได้รับการฝึกฝนในการใช้ภาษามีโอกาสได้ยินได้ฟังภาษาที่เหมาะสมกับวัย สามารถแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ตามความต้องการ และการใช้นิทานภาพที่มีสีสันสวยงาม ทำให้เกิดแรงจูงใจสำหรับเด็กในการเข้าร่วมกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรวิภา สรรพกิจจานง. (2548), *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบฮาร์ทส ที่มีต่อ
ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จิวรรณ นนทะชัย, (2555). *ความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์เล่นิทานประกอบการวาดภาพ*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชิตาพร เอี่ยมสะอาด (2548). *เด็กปฐมวัยกับทักษะทางภาษา*, สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลัดดาวรรณ บุญมาวรรณ. (2560). *การจัดประสบการณ์โดยใช้เทคนิคการเล่นิทานแบบเล่า
เรื่องซ้ำเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการจับใจความและการพูดสื่อสารของเด็ก
ปฐมวัย*. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 10(1): 1-12.
- สาวิตรี รุญเจริญ. (2549). *นิทานทำให้เด็กฉลาด*. วารสารศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 14(2), 29-32.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต.(2537). *การปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Heeior. (1970). *Language and Reading*. MA : Addison-Wesley : 115-119.